

1 KORTE PROJECTINFORMATIE

Korte projectinformatie	
Titel project	Vakdidactiek cluster nijverheid educatieve graduaatsopleidingen en verkorte educatieve bachelor secundair onderwijs
Speerpunt	<i>Speerpunt 1 De uitbouw van een toekomstbestendig en wendbaar Vlaams opleidingsportfolio</i>
Korte samenvatting	Een vernieuwing van het aanbod in de cluster nijverheidsvakken van de educatieve bachelor- en graduaatsopleidingen secundair onderwijs door een gezamenlijke ontwikkeling en deling van kwaliteitsvol vakdidactisch materiaal, gebaseerd op een Vlaanderenbrede analyse van het bestaande materiaal.
Projectleider	Sara Claerhout (Artevelde, Vlaamse Hogescholenraad)
Aangevraagd budget	Arteveldehogeschool €24.606,76
	AP Hogeschool Antwerpen €26.653,95
	Erasmushogeschool Brussel €13.878,80
	Hogeschool Gent €28.261,44
	Hogeschool West-Vlaanderen €13.317,17
	Odisee €19.104,49
	Karel de Grote Hogeschool €22.918,89
	UC Leuven €17.139,61
	UC Limburg €10.202,51
	Hogeschool PXL €17.735,71
	Thomas More Kempen €17.175,05
	Thomas More Mechelen Antwerpen €16.248,39
	Vives Noord €7.485,37
	Vives Zuid €18.396,88
Totaal aangevraagd budget: €253.125	

2 BESCHRIJVING PROJECT

Doelstellingen die beoogd worden met het project
In deze rubriek wordt ook de motivatie van de instelling voor het project en de aansluiting bij het thema van de oproep opgenomen. (max 1 pagina)

Dit project zet in op een rationeel gebruik van de middelen door **inhoudelijke samenwerking, het delen van kennis en materiaal en het gezamenlijk uitwerken van concrete materialen over de instellingen heen**. **Vakkennis en vakdidactiek** zijn belangrijke elementen bij de inhoudelijke versterking van de lerarenopleidingen. Dit laatste vormt een blijvende uitdaging in onze educatieve opleidingen voor zij-instromers, de verkorte educatieve bacheloropleidingen en de educatieve graduaatsopleidingen. Er is een enorme **diversiteit aan instroomprofielen** binnen deze opleidingen zowel op het vlak van voorkennis als ervaring van instromende kandidaat-leerkrachten., Bovendien werken we met een brede waaier aan onderwijsvakken (houtbewerking, metaal, fietshersteller, ...) en contexten (S.O., BuSO, cvo, TKO, ...) waartoe men als leraar kan wordt opgeleid. Dit maakt dat de organisatie van de vakdidactiek binnen de lerarenopleiding een grote inzet van personeel en middelen vraagt alsook een waaier aan specifieke expertises. Deze problematiek uit zich des te meer binnen de diverse technische specialisaties van de educatieve graduaatsopleidingen en de verkorte bachelors. Dit project richt zich daarom op de **vakdidactiek voor de nijverheidsvakken: technische praktijkvakken die hoofdzakelijk in de A- en AD-finaliteit aan bod komen**. De nood aan deze leerkrachtprofielen is groot (17 relevante vacatures op VDAB-website op 22/10/21).

Dit project wordt gedragen door alle Vlaamse hogescholen met een educatieve bachelor- en graduaatsopleiding. De indienende hogescholen zijn er van overtuigd dat in de context van dit project samengewerkt dient te worden met de relevante onderwijsverstrekkers, pedagogische begeleidingsdiensten en sectorfederaties.

Via het project willen de veertien betrokken instellingen de volgende doelstellingen realiseren:

- Een **Vlaanderenbrede, inhoudelijke analyse** van het aanbod vakdidactiek in het educatief graduaat secundair onderwijs en de verkorte educatieve bachelor secundair onderwijs, in functie van een gezamenlijke materiaalontwikkeling en -deling;
- Het **ontwikkelen en ontsluiten** van kwalitatief vakdidactisch materiaal voor (toekomstige) leerkrachten van de cluster nijverheidsvakken (A- en AD- finaliteit).
 - Dit materiaal is **integreerbaar** in de verschillende online leerplatformen die door de hogescholen worden gebruikt;
 - Dit materiaal **vertrekt vanuit de onderwijskundige state-of-the art** binnen de sectoren van de nijverheidsvakken.
- Het uitbouwen van een duurzame samenwerking tussen werkveld, hogescholen, pedagogische begeleidingsdiensten en studenten waarin (1) vakdidactische expertise- en materiaalontwikkeling via teacher design teams (TDT) of professionele leergemeenschappen (PLG) (2) en vormen van werkplekleren centraal staan;
 - De noden ten aanzien van het versterken van de verdere professionele vakdidactische ontwikkeling van leraren in kaart brengen.
- Het ontwikkelen van een **draaiboek** voor lerarenopleiders om met de gehanteerde methodologie (metaniveau) een zeer diverse vakdidactische cluster vorm te geven, te gebruiken voor toekomstige analyses in andere vakdidactische clusters.

Doelgroep van het project

(max.0.5 pagina)

De hogeschooloverschrijdende samenwerking binnen dit project zorgt voor een gelaagdheid in de doelgroep van dit project. Doelgroepen van dit project zijn:

- **De docenten vakdidactiek nijverheidsvakken en lerarenopleiders** in het algemeen.
 - Het samenbrengen van de experts vakdidactiek nijverheidsvakken en verdere professionalisering is een doel op zich. Deze experts zijn: docenten, pedagogisch begeleiders, ervaren praktijkleerkrachten.
- **Studenten lerarenopleiding van de cluster nijverheidsvakken**
 - De output van het project is gericht op een sterker vakdidactisch aanbod nijverheidsvakken voor de studenten van de lerarenopleiding met onderwijsvakken binnen de cluster nijverheidsvakken. Deze studenten komen momenteel hoofdzakelijk uit de opleidingen 'Educatief graduaat' en 'Verkorte educatieve bachelor secundair onderwijs'. Uiteraard richt het project zich eveneens tot studenten die onderwijsvakken uit de cluster nijverheid volgen binnen de geïntegreerde lerarenopleiding (Educatieve bachelor secundair onderwijs).
- **Onderwijsinstellingen waar de cluster nijverheid wordt aangeboden**
 - Een groot deel van de te bereiken studenten zijn zij-instromers die vaak ook net de overstap naar het onderwijs maakten en de opleiding in een vorm van werkplekleren opnemen. Het is daarom belangrijk om ook het werkveld – scholen secundair onderwijs, maar ook cvo's, BuSO, ... mee te betrekken bij dit project. Daarnaast richt de output van het project zich ook tot ervaren praktijkleerkrachten.

Inhoud, methodiek en looptijd van het project

(max 1 pagina)

Werkpakket 1: Desk research en behoefteanalyse

- Aan de hand van een schriftelijke bevraging, interviews en een literatuur/bronnenstudie worden de problemen, vragen en noden in kaart gebracht, de omvang van het studentenaantal per

- Er wordt een inventarisatie gemaakt van het bestaande vakdidactische materiaal, zowel binnen de deelnemende lerarenopleidingen als de relevante sectorfederaties.
- **Betrokkenen:** docenten, studenten, projectmedewerker digitalisering, sectorfederaties, vakdidactische experts (teacher design team), projectleider.
- **Timing: december 2021 – maart 2022**

- Een **teacher design team** wordt samengesteld bij aanvang van het project met vakdidactische experts uit de betrokken lerarenopleidingen. De teams verzamelen en ontwikkelen het vakdidactisch materiaal. Dit team komt tweewekelijks samen voor overleg.
- Een **professionele leergemeenschap** wordt samengesteld door een continuüm van leraren (lerarenopleiders, studenten, (ervaren) praktijkleerkrachten, pedagogisch begeleiders). De PLG geeft input aan de TDT op basis van leervragen uit de praktijk en geeft feedback op het ontwikkeld materiaal. Het beschikbare materiaal wordt eveneens getest.
- De TDT, PLG en stuurgroep leggen samen de criteria voor kwaliteitsvolle test- en evaluatiestrategieën voor het ontwikkelde materiaal vast.
- **Betrokkenen:** deelnemers aan TDT, PLG, projectleider
- **Timing:** januari 2022 – juli 2023

- Het duurzaam verankeren van het ontwikkelde vakdidactisch materiaal in de elektronische leeromgevingen van de hogescholen, door het delen van het materiaal via een online platform.
- Het verder verspreiden van het materiaal, door participatie aan studiedagen, uitwisselmomenten met de pedagogische begeleidingsdiensten en het integreren in het loopbaanlange professionaliseringsaanbod van de hogescholen.
- Het vertalen van het gelopen proces naar een draaiboek dat gehanteerd kan worden bij soortgelijke rationalisatieoefeningen.
- **Betrokkenen:** beleidsmedewerkers hogescholen, pedagogisch begeleidingsdiensten.
- **Timing:** juni 2023 – oktober 2023

- De kwaliteitsbewaking gebeurt doorheen het project door een regelmatige afstemming met een beperkte stuurgroep, een bredere resonantiegroep en de werkgroep lerarenopleiding van de Vlaamse Hogescholenraad.

Dit projectvoorstel is in te bedden in een langlopende traditie van samenwerking tussen de lerarenopleidingen aan de Vlaamse hogescholen omtrent het educatief graduaat secundair onderwijs (niveau 5) en het verkort traject van de educatieve bachelor secundair onderwijs (niveau 6). Naar aanleiding van de

- **Lerende netwerken voor het versterken van de lerarenopleiding (2017-2019):** De hogescholen hebben gedurende twee jaar samengewerkt rond het uitwerken van de domeinspecifieke leerresultaten, de specifieke (vak)didactische vaardigheden voor de doelgroep, het vormgeven van werkplekleren, een efficiënt kwaliteitszorgsysteem en het uitwerken van een flexibel traject op maat. Dit gebeurde in samenwerking met de CVO en het werkveld;
- **Het Transitiefondsproject** “Uitbouw van een gemeenschappelijk vakdidactisch aanbod voor technische en praktijkvakken binnen de toekomstige verkorte bachelor secundair onderwijs” (2017-2018) dat op zoek ging naar een haalbaar scenario om in vakdidactische clusters te werken. (<https://sites.arteveldehogeschool.be/vakdidactiek-praktijkvakken/>)

De aansturing van het project zal gebeuren als volgt:

- Verwachte output (kwalitatief) in meetbare KPI's**
Het project zal beoordeeld worden op basis van de beoogde en meetbare effecten binnen de looptijd van het project. Indien er ook effecten na de looptijd verwacht worden, mogen deze worden meegegeven (max.0.5 pagina)

KPI	Inhoud	TIMING
1.1	Op basis van interviews, een bevraging en een literatuurstudie is er een Vlaanderenbrede behoefteanalyse opgesteld	03/2022
1.2	Het ontwikkelde vakdidactische materiaal wordt via een elektronisch platform beschikbaar gesteld voor de betrokken partners	10/2023
1.3	Er is een duurzaam samenwerkingsmodel tussen lerarenopleidingen, onderwijsverstrekkers, pedagogische begeleidingsdiensten en sectorfederaties	10/2023

Verwachte output (kwantitatief) in meetbare KPI's

Het project zal beoordeeld worden op basis van de beoogde en meetbare effecten binnen de looptijd van het project. Indien er ook effecten na de looptijd verwacht worden, mogen deze worden meegegeven (max.0.5 pagina)

KPI	Inhoud	TIMING
2.1	Er is een stuurgroep en resonantiegroep samengesteld	01/2022
2.2	Er is een teacher design team samengesteld met drie vakdidactische experts die tweewekelijks samenkomt	02/2022
2.3	Er is een professionele leergemeenschap samengesteld die minstens vier bijeenkomsten heeft in de loop van het project	02/2022
2.4	Er is een inventarisatie gemaakt van het vakdidactisch materiaal bij de veertien betrokken instellingen en betrokken partners	03/2022
2.5	Er is vakdidactisch materiaal ontwikkeld voor de cluster nijverheidsvakken in de betrokken opleidingen	06/2023
2.6	Er is een draaiboek ontwikkeld op basis van het gelopen proces dat kan gebruikt worden bij andere materiaalontwikkeling en -delingsoefeningen.	10/2023
2.7	De projectresultaten worden op minstens één studiedag gepresenteerd	10/2023

Hoe zal na afloop van het Voorsprongfonds het project verder ingebed worden in de instelling?

(max.0.5 pagina)

- Het ontwikkelde draaiboek met de procesbeschrijving vormt het aanknopingspunt voor een inhoudelijke discussie binnen de Vlaamse Hogescholenraad over het verder rationeel gebruik van

middelen door gezamenlijke materiaalontwikkeling en -deling in de educatieve bacheloropleidingen en de educatieve graduaatsopleiding. Een gezamenlijke inhoudelijke analyse vormt hierbij het voornaamste uitgangspunt.

- De hogescholen engageren zich om het ontwikkelde vakdidactische materiaal in te bedden in de elektronische leeromgevingen van de betrokken lerarenopleidingen, om het plaats- en tijdsafhankelijk leren te stimuleren.
- Het ontwikkelde materiaal wordt verder ontwikkeld in de schoot van de lerarenopleidingen, gevoed door de eigen ervaring en de pedagogische visie van de betrokken lerarenopleidingen.
- De resultaten van het project worden verder verspreid door de participatie aan studiedagen (intern en extern) en door het materiaal te integreren in het loopbaanlange professionaliseringsaanbod aan de verschillende hogescholen.

3 BUDGET

Aangevraagd budget		
1 loonkosten		195.000 euro
	1.1 projectcoördinator (0,4 VTE)	60.000 euro
	1.2 ontwikkelaars (0,6 VTE)	90.000 euro
	1.3 digitalisering (0,3 VTE)	45.000 euro
2 werkingskosten		30.000 euro
	2.1 ontsluiting materiaal	10.000 euro
	2.2 honoraria	20.000 euro
	2.3 andere kosten medewerkers	euro
3 uitrustingskosten		euro
4 overhead (max. 12.5% van de loonkosten en de werkingskosten)		28,125 euro
totaal		253,125 euro

Verantwoording van het budget¹

Indien de verantwoording gelijk loopt voor meerdere projecten, mag verwezen worden naar een andere projectfiche (max 1 pagina)

1. Beschrijving van de kosten en de gebruikte methodologie

a. Wie voerde de kostinschatting uit?

De kostinschatting werd uitgevoerd door de Vlaamse Hogescholenraad, op basis van input van de hogescholen die het projectvoorstel ontwikkeld hebben.

b. Methodologie

Gebruik van boekhoudkundige methoden, kosten gebaseerd op soortgelijke hervormingen/investeringen die in het verleden zijn uitgevoerd, statistische gegevens, geloofwaardige en degelijke studies van betrouwbare instanties of andere soortgelijke bronnen, ... Indien de kosten zijn gebaseerd op (een) investering(en) die in het verleden is (zijn) uitgevoerd, geef dan een korte beschrijving van deze investering(en) (omvang, locatie, jaar/jaren van voltooiing, ...)

- **Loonkosten** worden bepaald op basis van het aantal VTE dat ingezet zal worden in het project, vermenigvuldigd met een standaard loonkost per VTE. De standaard loonkost wordt bepaald op basis van historische gegevens per looncategorie + indexatie.
- **Werkingskosten** worden per kostenpost geraamd op basis van een behoeftanalyse, beschikbare contracten en offertes.

¹ Deze bepalingen zijn opgelegd in het kader van het Europees Plan voor Herstel en Veerkracht.

- Er wordt een **overhead** toeslag van 12,5% op de loon- en werkingskosten voorzien en omvat een vergoeding voor de indirecte kosten (administratieve ondersteuning, infrastructuur, water, gas en elektriciteit).

c. Kostenaannames

Bijvoorbeeld: m² en €/m² voor gebouwen, aantal mandagen en €/mandag voor IT, consultancy, outsourcing, onderzoek, aantal VTE (per niveau A, B, C, D), maandelijkse loonkosten, aantal maanden, eenheidskosten en aantal uitrustingen voor investeringen.

Personeelskost

De kost voor de 'projectcoördinator' en 'ontwikkelaar' is gebaseerd op een ervaren lector met 10 jaar anciënniteit, a rato van 75.000 euro per jaar voor 1 VTE.

- Een **projectcoördinator** die het project aanstuurt (0,4 VTE over een periode van 22 maanden) 60.000 euro
- De vakdidactische experten die als **ontwikkelaars** deel zullen uitmaken van de teacher design teams (0,6 VTE over een periode van 22 maanden): 90.000 euro
- De medewerkers van de hogescholen die instaan voor de **digitalisering** van het ontwikkelde materiaal (0,3 VTE over een periode van 22 maanden): 45.000 euro

Werkingskost

- **Ontsluiting materiaal** via een webplatform toegankelijk voor alle gebruikers: 10.000 euro
- Vergoedingen en **honoraria** voor deelnemers aan de professionele leergemeenschappen, catering en ondersteuning: 20.000 euro

d. Berekening

Leg uit hoe de uiteindelijke raming tot stand is gekomen, met inbegrip van, indien beschikbaar, berekeningen voor de hoofdcategorieën die de belangrijkste kostenfactoren zijn.

Zie het punt hierboven.

501_VAKDIDACTIEK	totaal	loonkost	werkingskost	uitrustingskost	overhead
	253.125,00	195.000,00	30.000,00		28.125,00
Arteveldehogeschool	24.606,76	18.956,32	2.916,36	0,00	2.734,08
AP Hogeschool Antwerpen	26.653,95	20.533,41	3.158,99	0,00	2.961,55
Erasmushogeschool Brussel	13.878,80	10.691,81	1.644,89	0,00	1.542,09
Hogeschool Gent	28.261,44	21.771,78	3.349,50	0,00	3.140,16
Hogeschool West-Vlaanderen	13.317,17	10.259,15	1.578,33	0,00	1.479,69
Odisee	19.104,49	14.717,53	2.264,24	0,00	2.122,72
Karel de Grote Hogeschool	22.918,89	17.656,03	2.716,31	0,00	2.546,54
UC Leuven	17.139,61	13.203,85	2.031,36	0,00	1.904,40

UC Limburg	10.202,51	7.859,71	1.209,19	0,00	1.133,61
Hogeschool PXL	17.735,71	13.663,07	2.102,01	0,00	1.970,63
Thomas More Kempen	17.175,05	13.231,15	2.035,56	0,00	1.908,34
Thomas More Mechelen					
Antwerpen	16.248,39	12.517,28	1.925,74	0,00	1.805,38
Vives Noord	7.485,37	5.766,50	887,15	0,00	831,71
Vives Zuid	18.396,88	14.172,41	2.180,37	0,00	2.044,10

TOTAAL	253.125,00	195.000,00	30.000,00	-	28.125,00
---------------	-------------------	-------------------	------------------	----------	------------------

2. Regelgevingscriteria

Leg uit in hoeverre deze raming:

- redelijk is: voldoende informatie en bewijsmateriaal dat het bedrag van de geraamde totale kosten van de component passend is.
- plausibel is: voldoende informatie en bewijsmateriaal dat het bedrag van de geraamde totale kosten van de component in overeenstemming is met de aard en het type van de voorgenomen hervormingen en investeringen.
- evenredig is: voldoende informatie en bewijsmateriaal dat het bedrag overeenstemt met de verwachte sociale en economische gevolgen van de hervorming/investering.

Is het gevraagde budget redelijk?

Gelieve voldoende informatie en bewijzen te verstrekken die tot de conclusie leiden dat het bedrag van de totale kosten van het project noch te laag, noch te hoog is geraamd

De middelen worden maximaal ingezet voor het ontwikkelen van materiaal en de overkoepelende projectcoördinatie. De geschatte kosten zijn redelijk, gegeven de nood tot aansturing en afstemming van en met het teacher design team en de professionele leergemeenschap. Het budget is geschat op basis van vergelijkbare profielen en opdrachten binnen de hogescholen.

Het budget wordt maximaal ingezet op de ontwikkeling van het materiaal en de aftoetsing ervan bij de betrokken partners.

Is het gevraagde budget plausibel?

Gelieve voldoende informatie te verstrekken en aan te tonen dat het bedrag van de geraamde totale kosten van de component in overeenstemming is met de aard en het type van de voorgenomen hervormingen en investeringen.

De betrokken hogescholen kiezen voor een gezamenlijke investering in dit project om maximaal effect te genereren. De investeringen in dit project betalen zich terug in de toekomst door een efficiënter inzetten van vakdidactisch materiaal. De focus op één (omvangrijke) vakdidactische cluster maakt het mogelijk om uit het proces een draaiboek te distilleren dat ook na afloop van het project verder gebruikt kan worden.

De projectcoördinator speelt samen met de stuurgroep een cruciale rol om het project waar nodig bij te sturen, op basis van de gedefinieerde KPI.

Is het gevraagde budget evenredig en in overeenstemming met het beginsel van kosteneffectiviteit?

Gelieve voldoende informatie te verstrekken en aan te tonen dat het bedrag overeenstemt met de verwachte sociale en economische impact van de hervorming/investering en in overeenstemming is met het beginsel van kostenefficiëntie

Het project mikt op maximale efficiëntiewinst door in dure opleidingen in te zetten op verregaande uitwisseling en gezamenlijke ontwikkeling van vakdidactisch materiaal. Dit project moedigt op termijn ook verdere samenwerking tussen de instellingen aan.

De rol van de projectcoördinator in het valoriseren van het aanbod is cruciaal om de levensduur van het ontwikkelde materiaal maximaal te verlengen en in te bedden in de werking van de hogescholen. Het engagement van de Vlaamse hogescholen is hierbij ook elementair.

////////////////////////////////////

4 DO NO SPECIFIC HARM²³

Indien de verantwoording gelijk loopt voor meerdere projecten, mag verwezen worden naar een andere projectfiche

milieudoelstelling	Project brengt significante schade toe aan deze milieudoelstelling	Project brengt GEEN significante schade toe aan deze milieudoelstelling	Onderbouwing
Mitigatie van de klimaatverandering <i>Een project wordt geacht aanzienlijke schade toe te brengen aan de beperking van de klimaatverandering indien zij leidt tot aanzienlijke emissies van broeikasgassen</i>		X	Het project betreft de ontwikkeling van online materiaal en onderlinge uitwisseling van expertise en brengt geen aanzienlijke schade toe aan de mitigatie van de klimaatverandering. Dit punt is niet van toepassing.
Adaptatie aan de klimaatverandering <i>Een project wordt beschouwd als een activiteit die significante schade toebrengt aan de aanpassing aan de klimaatverandering als zij leidt tot een toename van de negatieve gevolgen van het huidige klimaat en het verwachte toekomstige klimaat, op de activiteit zelf of op mensen, natuur of activa</i>		X	Het project betreft de ontwikkeling van online materiaal en onderlinge uitwisseling van expertise en brengt geen significante schade toe aan de aanpassing aan de klimaatverandering. Dit punt is niet van toepassing.
Water en mariene leven (incl. grondwater) <i>Een project wordt geacht significante schade toe te brengen aan het duurzame gebruik en de bescherming</i>		X	Het project brengt geen significante schade toe aan het water en het mariene leven. Dit punt is niet van toepassing.

² Deze bepalingen zijn opgelegd in het kader van het Europees Plan voor Herstel en Veerkracht.

³ Technical guidance on the application of “do no significant harm” under the Recovery and Resilience Facility Regulation:
https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/c2021_1054_en.pdf

